

prima instanță: S. Aramă
instanța de apel: Șt. Starciuc, M. Galupa, A. Curdov

dosarul nr. 2ra-1813/17

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Adelinei Donică, avocatul Iurie Mihalache,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Adelinei Donică împotriva lui Iosif Guțu, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Cimișlia cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 16 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Iosif Guțu, casată hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 14 decembrie 2016 în partea admiterii pretenției cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și emisă în această parte o nouă hotărâre de admitere parțială a cerinței,

c o n s t a t ă:

La data de 19 august 2016, Adelina Donică a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iosif Guțu, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Cimișlia cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, din relațiile de concubinaj cu pârâtul au doi copii minori, – XXXXX, născută XXXXX și YYYYYY, născută la YYYYYY.

Menționează că, viața în comun a eșuat iar din cauza neînțelegerilor și certurilor în familie, pârâtul deseori aplica violența fizică și psihică față de ea și copii, astfel, a fost nevoită să plece cu traiul în s. Ivanovca Nouă, r-ul Cimișlia, la bunica sa.

Invocă că, pârâtul se află la evidența medicului psihiatru, motiv din care, consideră că, este periculos pentru copii, mai mult, acesta continuă să-i amenințe.

Afirmă că, copii se află exclusiv la educarea și întreținerea sa iar pârâtul nu contribuie la întreținerea lor și nu acordă nici un sprijin material, mai mult, acesta face abuz de drepturile părintești, se comportă cu cruzime față de copii aplicând violența fizică și psihică, manifestă un comportament amoral și influențează negativ asupra copiilor.

Solicită determinarea domiciliului copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX și YYYYYY, născută la YYYYYY cu mama, Adelina Donică, încasarea de la Iosif Guțu a pensiei alimentare de întreținere a copiilor minori, XXXXX și YYYYYY în sumă bănească fixă în cuantum de 1 346,90 lei lunar, pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului și decăderea pârâtului din drepturile părintești.

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 14 decembrie 2016 a fost admis renunțul reclamantei la cerința cu privire la decăderea pârâtului din drepturile părintești în privința copiilor minori, - XXXXX, născută la XXXXX și YYYYYY, născută la YYYYYY și a fost încetat procesul în partea acestei cerințe.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 14 decembrie 2016 acțiunea a fost admisă parțial și a fost determinat domiciliu copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX și YYYYYY, născută la YYYYYY cu reclamanta, Adelina Donică și a fost încasat din contul lui Iosif Guțu în beneficiul Adelinei Donică pensia de întreținere a copiilor minori, XXXXX și YYYYYY în sumă bănească fixă, în cuantum de 1 000 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu 19 august 2016 până la atingerea majoratului. A fost încasat din contul lui Iosif Guțu în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 720 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță determinând domiciliul copiilor minori cu reclamanta și-a argumentat concluzia prin faptul că, conform încheierii Judecătoriei Rezina din 22 august 2016 privind aplicarea măsurilor de protecție și ordonanței de protecție, reclamanta și copii minori XXXXX și YYYYYY au fost victimele violenței în familie, în urma acțiunilor pârâtului, astfel, reclamanta se încadrează în prevederile art. 63 alin. (2) din Codul familiei.

Admițând parțial cerința cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, prima instanță a reiterat că, conform informației Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru un copil din mediu rural constituie 1 346,9 lei iar obligația de întreținere a copiilor minori revine ambilor părinți, făcând trimitere la prevederile art. art. 74 și 75 alin. (1) din Codul familiei și art. 18 alin. (1) și 27 alin. (2) din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 16 mai 2017 a fost admis apelul declarat de către Iosif Guțu, casată hotărârea primei instanțe în partea admiterii cerinței cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care cerința a fost admisă parțial și a fost încasat de la Iosif Guțu în beneficiul Adelinei Donică pensia de întreținere a copiilor minori, XXXXX, născută XXXXX și YYYYYY, născută la YYYYYY, în

mărime de 1/3 din veniturile lunare, începând cu 19 august 2016 până la atingerea majoratului.

Instanța de apel, modificând cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori de la 1000 lei lunar pentru fiecare copil la 1/3 din venituri și-a argumentat concluzia reîșind din faptul că, Iosif Guțu este invalid de grupa I, cu gradul de dizabilitate sever, neavând careva procent păstrat de capacitate de muncă, primește o pensie lunară în sumă de 641,47 lei, fapt ce nu-i permite achitarea sumei de întreținere a copiilor minori stabilită de prima instanță conform datelor statistice, care au un caracter statistic și nu pot fi aplicate identic în toate cazurile dar necesită o apreciere individuală, făcând trimitere la prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei.

La data de 28 iulie 2017, reprezentantul Adelinei Donică, avocatul Iurie Mihalache a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece nu au fost constatate și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei.

Invocă că, instanța de apel la emiterea deciziei s-a bazat în mod exclusiv pe probele prezentate de Iosif Guțu, concluzionând că acesta are venituri lunare modeste și nu este în stare de a plăti pensia de întreținere a copiilor minori în cuantumul stabilit de prima instanță, însă nu s-a luat în considerație că, intimatul poate avea și alte venituri lunare neoficiale, ce nu pot fi dovedite prin înscrisuri, mai mult, acesta periodic se află la muncă peste hotarile țării ca și parinții lui.

Consideră că, faptul deținerii de către intimat a gradului de dizabilitate nu constituie o probă a veniturilor lunare reduse, dimpotrivă acesta este apt din punct de vedere fizic pentru a munci, însă are ca scop intenția de a micșora cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori și de a lăsa aceste cheltuieli după recurentă.

Susține că, în prezent, cheltuielile lunare pentru întreținerea copiilor minori suportate de recurentă sunt de aproximativ 3 000 lei, câte 1 500 lei pentru fiecare copil, și sunt constituite din cheltuieli pentru alimentația zilnică a copiilor câte 80 lei pe zi pentru fiecare, haine și încălțăminte câte 300 lei lunar, cheltuieli pentru instituția de învățământ preșcolar câte 400 lei lunar, precum și medicamente pentru tratament periodic, jucării, rechizite, chirie, servicii comunale, amenajarea camerei, cheltuieli de deplasare, etc.

Astfel, cheltuielile lunare suportate de recurenta pentru întreținerea copiilor minori depășesc suma de 1200 lei lunar pentru fiecare copil.

Relevă că, pensia de invaliditate a intimatului este de aproximativ 400 lei lunar iar 1/3 din aceasta ar constitui 140 lei, astfel, intimatul urmează să achite o pensie de întreținere a câte 70 lei pentru fiecare copil minor, sumă ce nu acoperă cheltuielile curente.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul Adelinei Donică, avocatul Iurie Mihalache nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul Adelinei Donică, avocatul Iurie Mihalache asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului Adelinei Donică, avocatul Iurie Mihalache ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Adelinei Donică, avocatul Iurie Mihalache se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic